

[Bente Juncker]

I en artikel i Folkeskolen nr. 8 1983 side 336 påstod en skoleinspektør, at undervisningsministeren så det som sin fornemste opgave at forringe. Det er en ualmindelig grov påstand. Samme skoleinspektør påstod, at når cirkulæret fra december 1982 havde påkaldt sig hans opmærksomhed overhovedet, var det, fordi det ville noget andet end alle andre cirkulærer indtil dags dato, nemlig skære ned. En ny grov påstand, der sigter på at lægge den nuværende regering for had i forhold til den tidligere.

Også under den foregående regering blev der udsendt cirkulærer, der havde til formål at begrænse udgifterne til folkeskolen, f.eks. både i 1980 og 1981. Faldende børnetal og økonomiske vanskeligheder er håndgribeligheder, der kan ikke ses bort fra, hvad enten den regering, der sidder, er af den ene eller den anden slags. Denne regering og denne undervisningsminister ser det selvfølgelig ikke som sin opgave at forringe, men de er af bitter nød tvunget til at vende hver femøre og finde sig i de urimelige anklager, der illustreres af ovennævnte.

Det fald, der markerer sig i børnetallet, kan ikke bortforklares. Det er af en størrelsesorden, som må medføre konsekvenser. I landsgennemsnit er der tale om et fald fra 1982 til 1990 på ca. 17 pct., i hovedstadsregionen alene 23 pct. Der må altså finde tilpasning sted, selv om det er svært og presset fra både brugere og ansatte er stort.

Afskedigelser vil ikke kunne undgås, men omfanget vil kunne begrænses gennem nedlæggelse af stillinger ved naturlig afgang, ved kombinationsbeskæftigelse, afspadsering af overarbejdstimer osv.

Ja men er det så så unaturligt? Når kundetallet svigter, kan man umuligt beskæftige det samme antal sælgere. Det er indlysende, men det er selvfølgelig sørgeligt for dem, der rammes, ingen tvivl om det.

Endnu alvorligere bliver det, når det må erkendes, at justering og tilpasning ikke er nok, og at man også må se på effektivisering og reduktion, effektivisering ved bedre udnyttelse af de forhåndenværende ressourcer og som sagt reduktion. Men reduktion til hvad? Til standarden i skoleåret 1981-82, værre er det altså ikke, og her må jeg sige, at uanset hvor meget der råbes op og protesteres, vil vi stadig i international sammenhæng

have en folkeskole, der hører til verdens bedste.

Udgifterne til folkeskolen hører til de virkelige tunge, og skal man spare, kan man ikke undlade det område, der sluger så stor en udgiftsandel. Ser man så igen inden for folkeskoleområdet på, hvor de store udgiftsposter ligger, kommer man ikke uden om lærerlønnings, og går man et trin videre i kæden, må man spørge: på hvilke områder er læreren dyrest? Det er han de steder, hvor lærerskemaforbruget pr. elev er højest. Jeg nævner de før, at den reduktion, der er tale om, er af den størrelsesorden, der svarer til standarden i skoleåret 1981-82, og på landsplan betyder det et gennemsnitligt lærerskematimeforbrug pr. elev på 1,52. Det vil sige godt 10 pct. over den vejledende gennemsnitsnorm på 1,32.

CD finder ikke, det er foruroligende, og for folkeskoleområdet som helhed er vi overbevist om, at der ligger mange realistiske besparelsesmuligheder, hvis man ude i den enkelte kommune og på den enkelte skole prøver at løse opgaven med en smule positivitet over for det at skulle prioritere på en sådan måde, at tingene gøres bedst muligt for eleverne, selv om der ikke er ubegrænsede midler til rådighed.

I begrundelsen for forespørgslen har SF bl.a. næret bekymring for lejrskolekontoen. Her skal jeg blot henvise til, at de nedskæringer, der har fundet sted her, allerede er sket før den nuværende regerings nedskæring af de kommunale bloktilskud.

Ved undersøgelsen af et par ikke atypiske kommuner, dvs. hverken særlig rige eller særlig fattige, viser det sig, at der i skoleåret 1982-83 ikke har været nedskæringer på specialundervisningen regnet i udgifter pr. hoved, ingen nedskæringer på undervisningsmiddelkontoen pr. elev. Lærerskematimeforbruget pr. elev har ligget over eller på landsgennemsnittet på 1,52, og den gennemsnitlige klassekvotient har ligget under 20.

CD er således af den opfattelse, at bekymringen for væsentlige forringelser i skolen fra visse sider er overdrevet, og vi mener, at de nedskæringer, der vil blive tale om, er til at leve med, især da meningen med det hele er igen at skabe grobund for forbedringer.

Ole Vig Jensen (RV):